

Kulatý stůl
Praha, 15. 11. 2012

Modely předpokládaného vývoje trhu práce v ČR do roku 2050

Ondřej Nývlt, ČSÚ
Ivana Vitoulová, ČSÚ
Marta Petráňová, ČSÚ

POUŽITÁ DATA

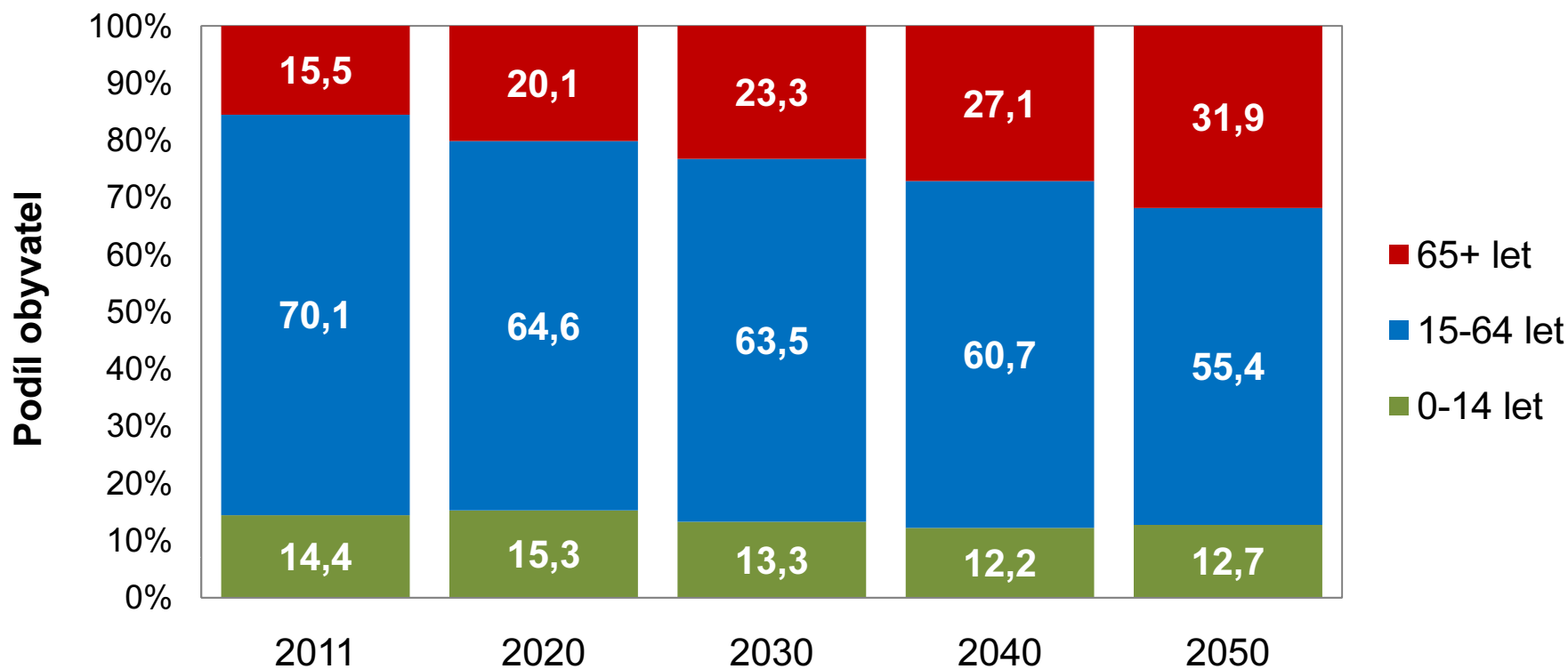
■ Výběrové šetření pracovních sil Labour force survey (LFS)

- Data za rok 2011
- Mezinárodně srovnatelné výsledky

■ Projekce obyvatel

- Aktualizovaná verze projekce ČSÚ z roku 2009
- Pouze v jedné střední variantě
- Vypracována pouze pro účely kulatých stolů

PROJEKCE VĚKOVÉHO SLOŽENÍ OBYVATEL V ČR (K 1.1.), 2011–2050

Zdroj: Aktualizovaná projekce ČSÚ 2009

ZÁKLADNÍ INDIKÁTORY POPISUJÍCÍ TRH PRÁCE

- **Index ekonomického zatížení (demografický)**

podíl předproduktivní a poproduktivní složky obyvatelstva (0-14 a 65+ let) k obyvatelstvu v produktivním věku (15-64 let)

- **Index ekonomického zatížení (ekonomický)**

osoby bez práce / zaměstnaní

- Podíl zaměstnaných osob (z počtu obyvatel celkem)

- Podíl zaměstnaných mužů (z počtu mužů celkem)

- Podíl zaměstnaných žen (z počtu žen celkem)

VÝVOJ ZÁKLADNÍCH INDIKÁTORŮ NA TRHU PRÁCE PŘI NEMĚNNÉ ÚROVNI ZAMĚSTNANOSTI ČR, 2011–2050

Indikátor	2011	2020	2030	2040	2050
Index ekonomického zatížení (demografický)	42,7	54,8	57,5	64,9	80,5
Index ekonomického zatížení (ekonomický)	114,5	121,5	131,0	148,5	164,9
Podíl zaměstnaných osob	46,6	45,1	43,3	40,2	37,8
Podíl zaměstnaných mužů	54,1	52,1	49,9	47,0	43,9
Podíl zaměstnaných žen	39,4	38,4	36,8	33,6	31,7

Zdroj: Aktualizovaná projekce ČSÚ 2009, Eurostat-LFS 2011

4 MODELY PŘEDPOKLÁDANÉHO VÝVOJE (1)

POSTUPNÉ PŘIBLIŽOVÁNÍ SE MODELOVÉ ÚROVNI ZAMĚSTNANOSTI

■ Neměnná úroveň zaměstnanosti v ČR

- Specifické míry zaměstnanosti podle věku a pohlaví zůstanou stejné až do roku 2050

■ Optimální

- Předpoklad co největšího počtu obyvatel na trhu práce
- Nejvyšší možná specifická míra zaměstnanosti v té konkrétní věkové skupině v rámci států EU s dvěma výjimkami:
  - Věk 15-19 let – 40 % míra zaměstnanosti pro obě pohlaví
  - Věk 65 a více let – 9,3 % pro muže a 6,0 % pro ženy

4 MODELY PŘEDPOKLÁDANÉHO VÝVOJE (2)

POSTUPNÉ PŘIBLIŽOVÁNÍ SE MODELOVÉ ÚROVNI ZAMĚSTNANOSTI

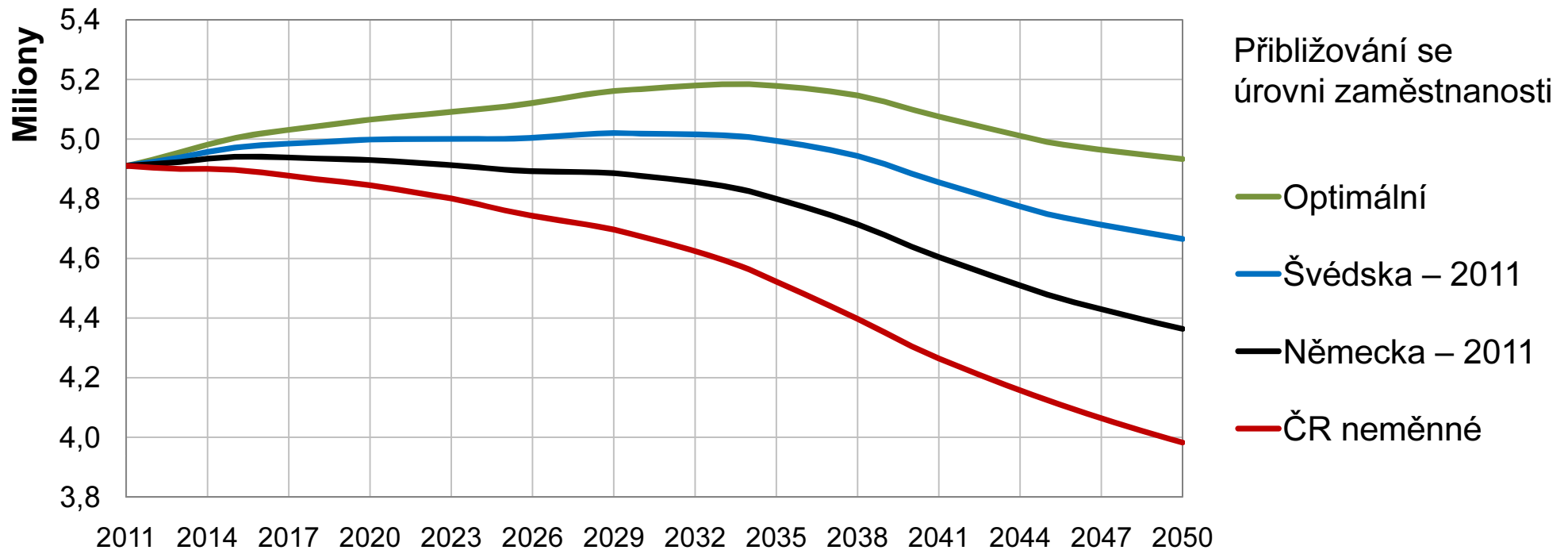
■ Úroveň zaměstnanosti ve Švédsku (2011)

- Vysoká zaměstnanost ve všech věkových skupinách
- Flexibilní rozdělení pracovních a rodinných povinností mezi rodiči
- Vysoké procento částečných úvazků (také v Německu)

■ Úroveň zaměstnanosti v Německu (2011)

- Podobná odvětvová struktura trhu práce jako v ČR
- Vysoká zaměstnanost mužů i žen v mladším věku
- Věk odchodu do důchodu – ženy 65 let, muži 67 let (výhled budoucího vývoje pro ČR)

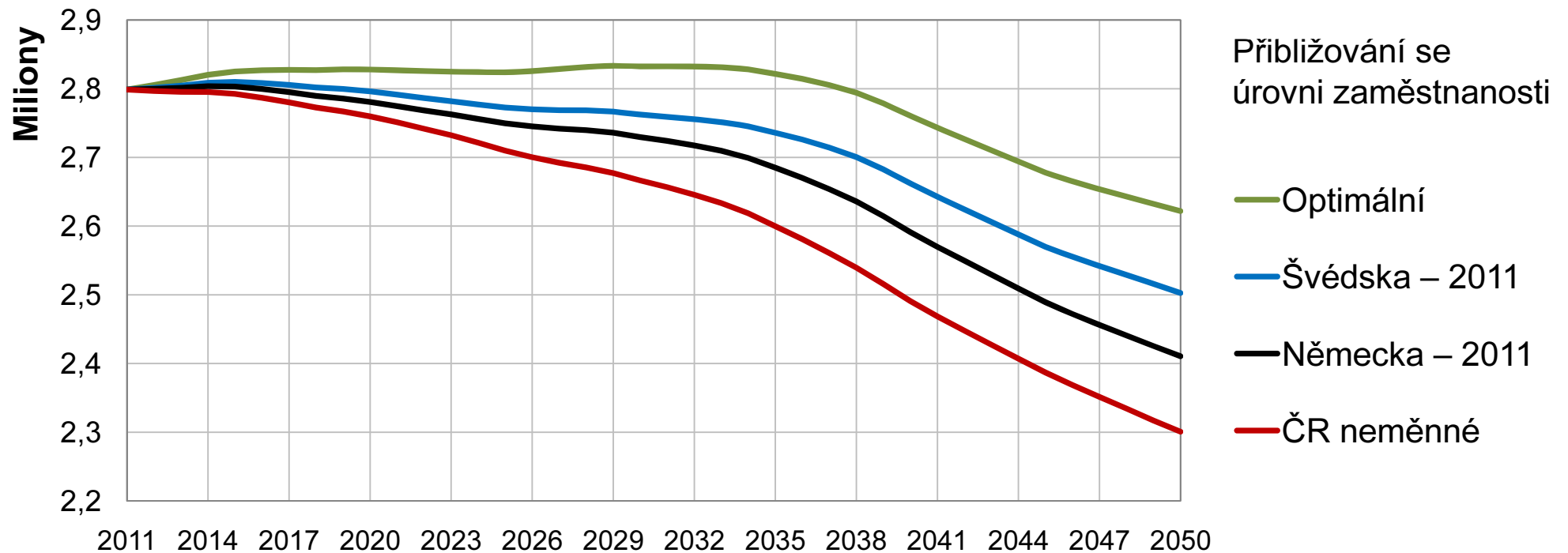
MODELOVANÉ STAVY POČTU ZAMĚSTNANÝCH V ČR – CELKEM

Zdroj: Aktualizovaná projekce ČSÚ 2009, Eurostat-LFS, vlastní výpočty

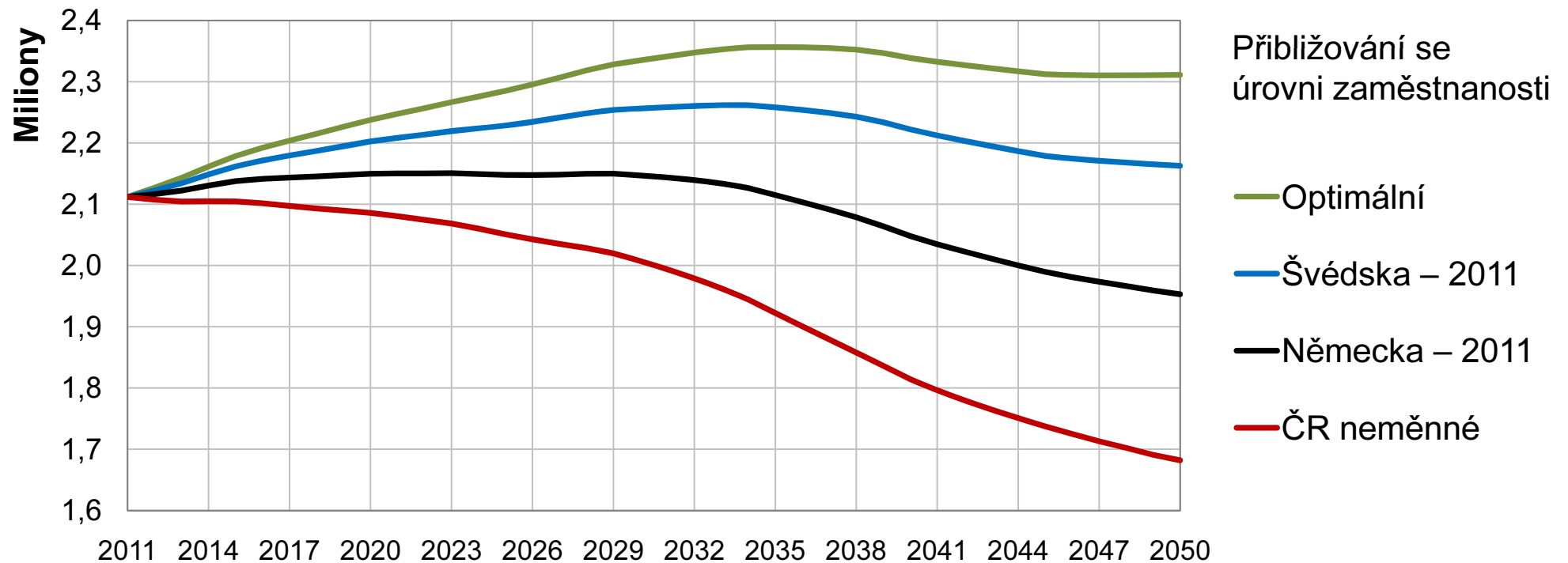

MODELOVANÉ STAVY POČTU ZAMĚSTNANÝCH V ČR – MUŽI

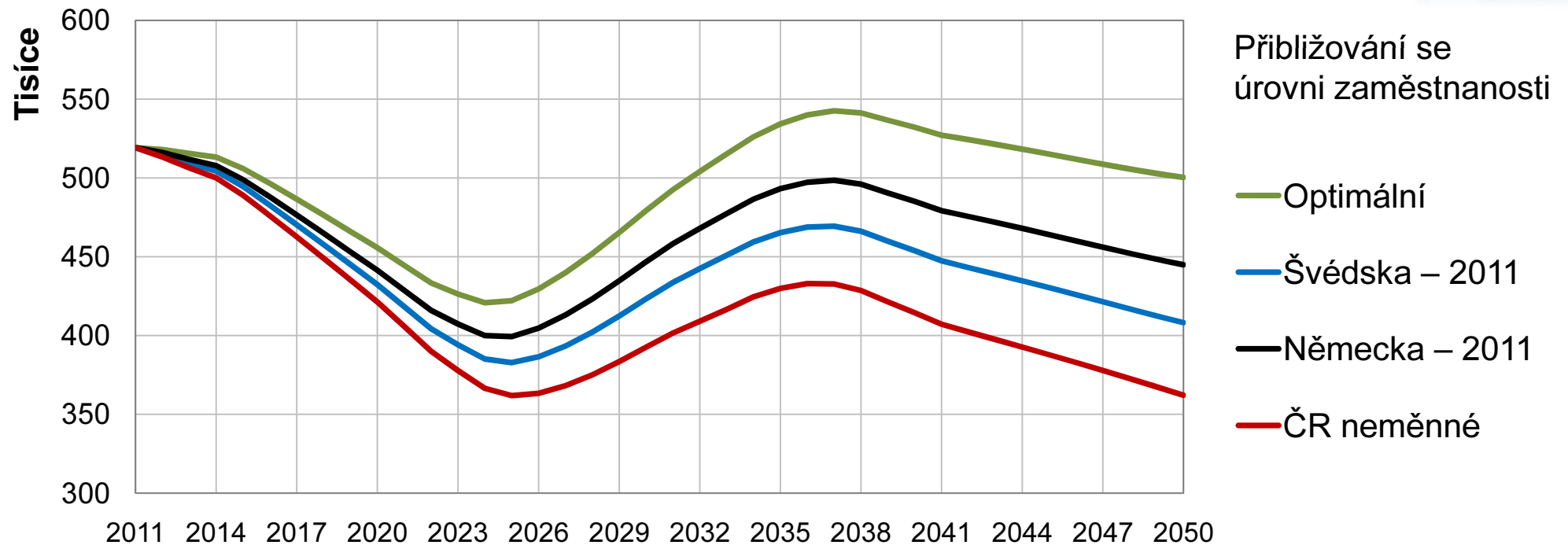
Zdroj: Aktualizovaná projekce ČSÚ 2009, Eurostat-LFS, vlastní výpočty

MODELOVANÉ STAVY POČTU ZAMĚSTNANÝCH V ČR – ŽENY

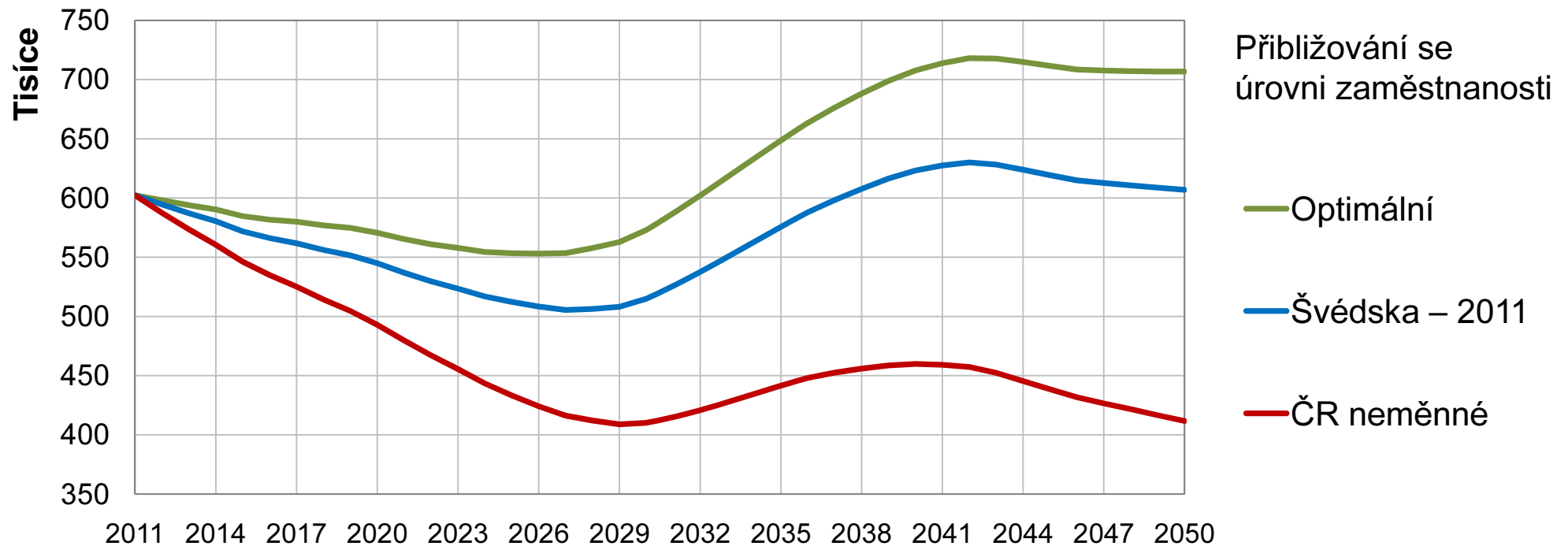
Zdroj: Aktualizovaná projekce ČSÚ 2009, Eurostat-LFS, vlastní výpočty

MODELOVANÉ STAVY POČTU ZAMĚSTNANÝCH V ČR – MLADÍ MUŽI (VĚK 15-29 LET)

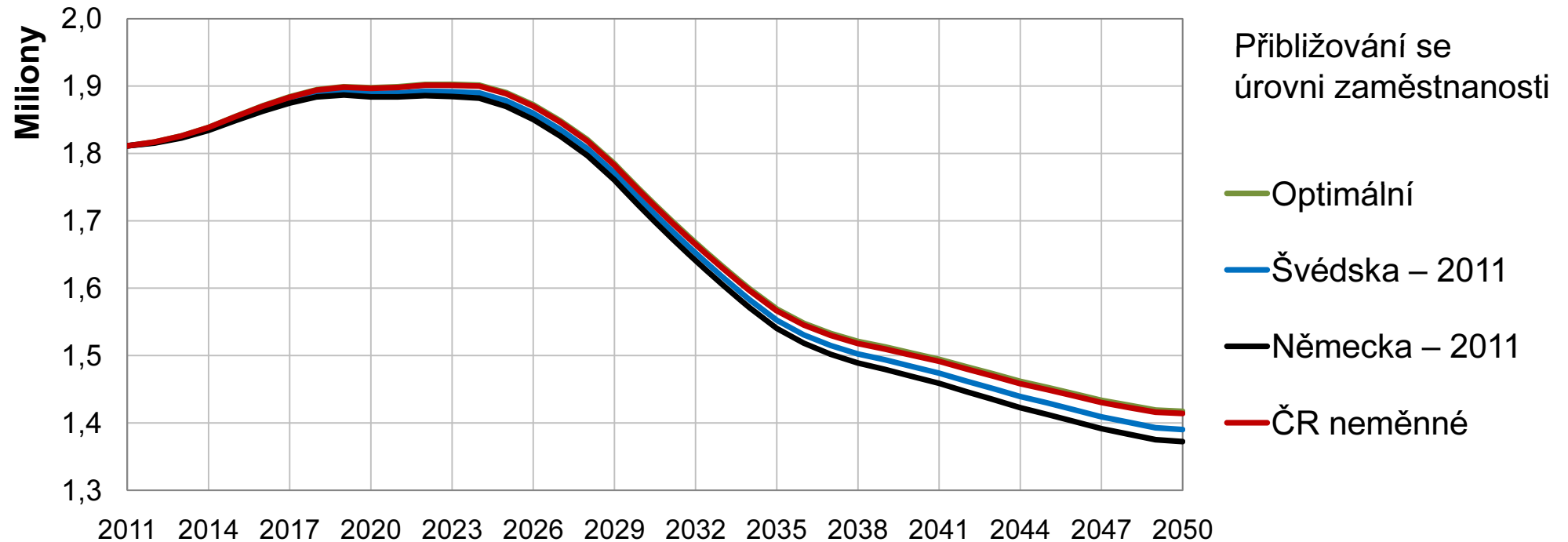
Zdroj: Aktualizovaná projekce ČSÚ 2009, Eurostat-LFS, vlastní výpočty

MODELOVANÉ STAVY POČTU ZAMĚSTNANÝCH V ČR – MLADÉ ŽENY (15-34 LET)

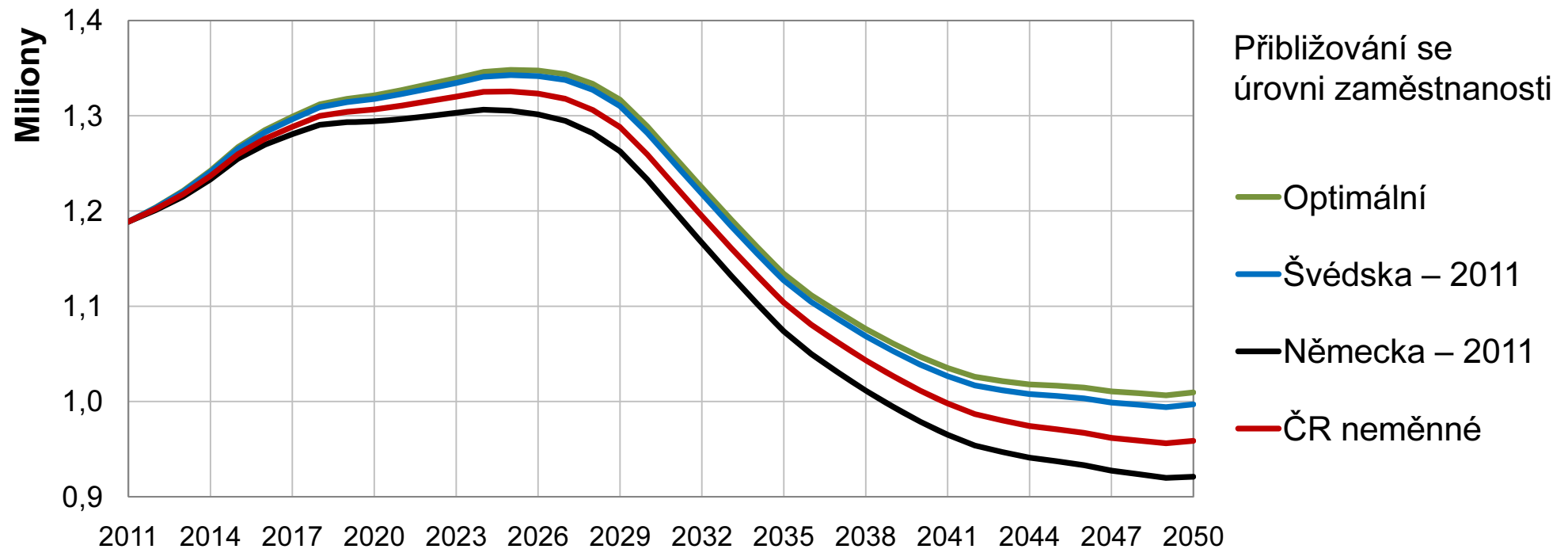
Zdroj: Aktualizovaná projekce ČSÚ 2009, Eurostat-LFS, vlastní výpočty

MODELOVANÉ STAVY POČTU ZAMĚSTNANÝCH V ČR – STŘEDNÍ VĚK, MUŽI (30-54 LET)

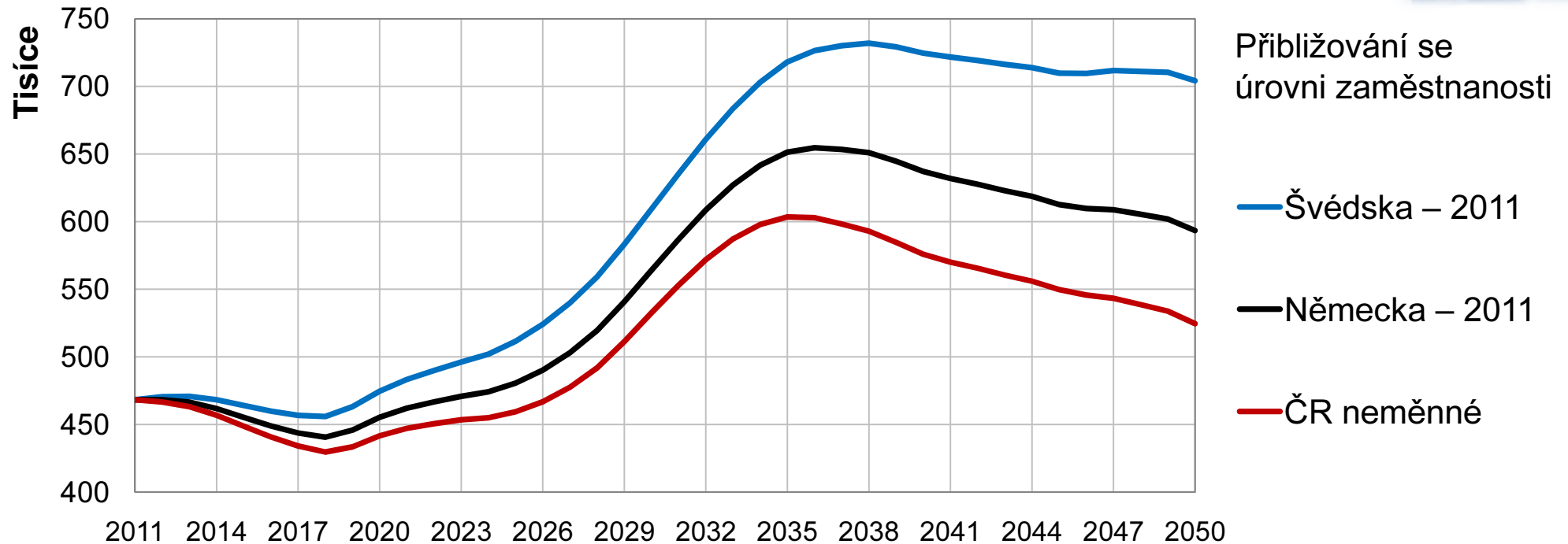
Zdroj: Aktualizovaná projekce ČSÚ 2009, Eurostat-LFS, vlastní výpočty

MODELOVANÉ STAVY POČTU ZAMĚSTNANÝCH V ČR – STŘEDNÍ VĚK, ŽENY (35-54 LET)

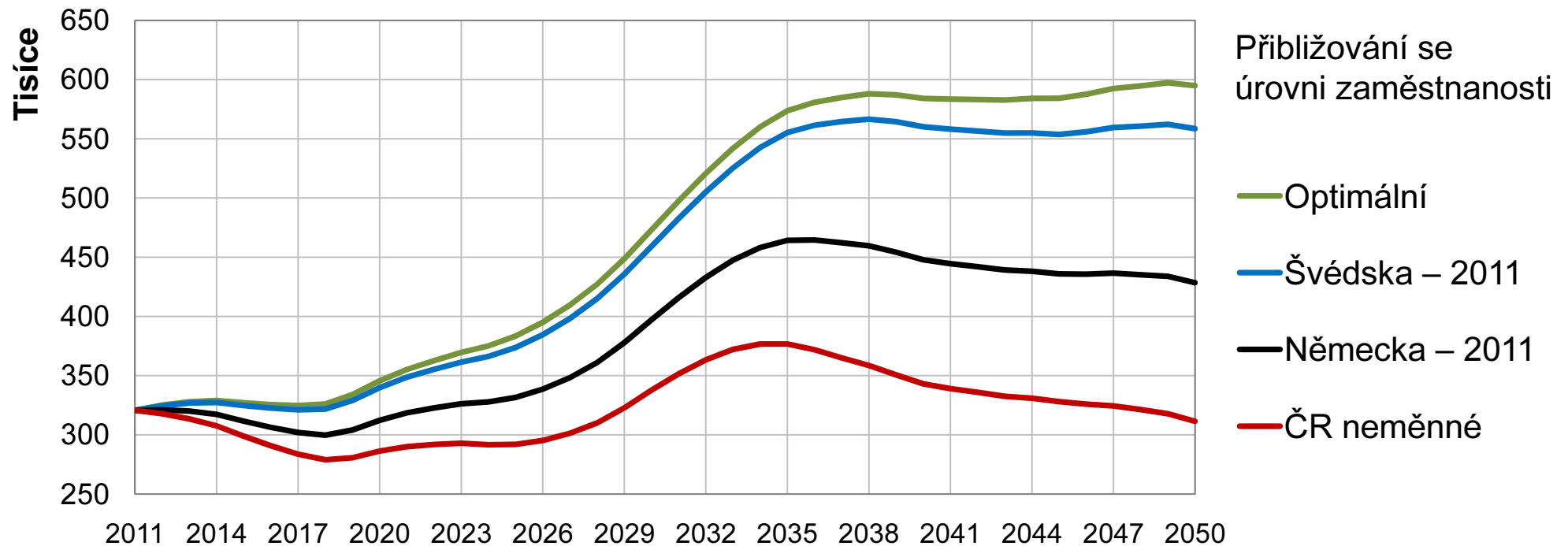
Zdroj: Aktualizovaná projekce ČSÚ 2009, Eurostat-LFS, vlastní výpočty

MODELOVANÉ STAVY POČTU ZAMĚSTNANÝCH V ČR – STARŠÍ VĚK, MUŽI (55 A VÍCE LET)

Zdroj: Aktualizovaná projekce ČSÚ 2009, Eurostat-LFS, vlastní výpočty

MODELOVANÉ STAVY POČTU ZAMĚSTNANÝCH V ČR – STARŠÍ VĚK, ŽENY (55 A VÍCE LET)

Zdroj: Aktualizovaná projekce ČSÚ 2009, Eurostat-LFS, vlastní výpočty

SHRNUTÍ 1

UKAZATELE ÚROVNĚ ZAMĚSTNANOSTI DLE RŮZNÝCH MODELŮ

	2011	2050			
	ČR	ČR neměnné	Německý	Švédský	Optimální
	Podíl zaměstnaných osob (v %)				
Celkem	46,6	37,8	41,4	44,2	46,8
Muži	54,1	43,9	46,0	47,7	50,0
Ženy	39,4	31,7	36,8	40,8	43,6
	Podíl jednotlivých skupin (v %)				
Mladší věk	22,8	19,4	24,0	21,8	24,5
Střední věk	61,1	59,6	52,6	51,2	49,2
Starší věk	16,1	21,0	23,4	27,1	26,3
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

SHRNUTÍ 2

- Při nezměněné úrovni zaměstnanosti bude docházet k významnému úbytku osob na českém trhu práce
- Modelové příklady ukazují možné varianty udržení relativně přijatelné úrovně zaměstnanosti
  - Významně by se zvýšil podíl žen na trhu práce
  - Sladění různých životních rolí (péče o rodinu a zaměstnání, studium a zaměstnání, péče o zdraví a zaměstnání) vyžaduje navýšení částečných úvazků
  - Znatelné navýšení starších osob na trhu práce
  - Personální politika podniků by se měla přizpůsobit jiné situaci na trhu práce a dokázat sladit své požadavky s možnostmi jednotlivých skupin participujících na trhu práce

Děkujeme za pozornost

Ondřej Nývlt

tel.: 274 054 069, e-mail: ondrej.nyvlt@czso.cz

Ivana Vitoulová

tel.: 274 052 352, e-mail: ivana.vitoulova@czso.cz

Marta Petráňová

tel.: 274 054 357, e-mail: marta.petranova@czso.cz

Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí